

Institut for Kunstterapi

Ekstern evaluering af:
Kunstterapiuddannelsen

November 2008

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Formål	3
Evaluering og proces er uddybet i "Evalueringsgrundlag"	3
Organisering af evalueringen	3
Præsentation af Kunstterapeutuddannelsen:	5
Evalueringsgrundlag	6
Rapportens opbygning	6
De 12 kriterier	6
Evalueringsens udfald	7
Procesforløb	7
Selvevaluering	10
Evalueringsens udfald	11
Oversigt	11
De 12 kriterier	13
Kriterium 1: Formål	13
Kriterium 2: Optagelseskriterier	15
Kriterium 3: Uddannelsens struktur og indhold	16
Kriterium 4: Underviserne	28
Kriterium 5: Undervisningsformer	30
Kriterium 6: Eksamen/prøve/evaluering	33
Kriterium 7: Eksterne censorer	34
Kriterium 8: Fysiske faciliteter	35
Kriterium 9: Intern kvalitetssikring	36
Kriterium 10: Registrering af de studerende	37
Kriterium 11: Organisation og ledelse	38
Kriterium 12: Økonomi	39
Bilag	40
Indstilling til følgegruppen	40
Reflektors evaluering af processen	40
Uddannelsens evaluering af processen	40

Indledning

Denne rapport indeholder en vurdering af om Institut for Kunstterapi 'uddannelse til kunstterapeut – Gadbjerg ved Bredsten lever op til de vejledende kvalitetskriterier for private psykoterapeut uddannelser, der blev udarbejdet af Socialministeriet, Undervisningsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet i 2004.

Uddybende information om de vejledende kriterier findes på www.reflektor.nu.

Formål

Formålet med evalueringen er, at vurdere om kunstterapeutuddannelsen lever op til følgende kvalitetskriterier:

1. Formål
2. Optagelseskriterier
3. Uddannelsens struktur og indhold
4. Underviserne
5. Undervisningsformer
6. Eksamen/prøve/evaluering
7. Eksterne censorer
8. Fysiske faciliteter
9. Intern kvalitetssikring
10. Registrering af de studerende
11. Organisation og ledelse
12. Økonomi

Evaluering og proces er uddybet i "Evalueringsgrundlag".

Organisering af evalueringen

En overordnet styregruppe koordinerer og administrerer evalueringerne. Styregruppen består af udvalgte repræsentanter fra henholdsvis Psykoterapeut Foreningen (PF) og S sammenslutningen af Psykoterapeutiske Uddannelser i Danmark (SPUD).

Der indgår to parter i bedømmelsen af uddannelsen, hhv. Reflektor og en følgegruppe. Hver af de to parter har til opgave at bedømme uddannelsen ud fra forskellige indgangsvinkler.

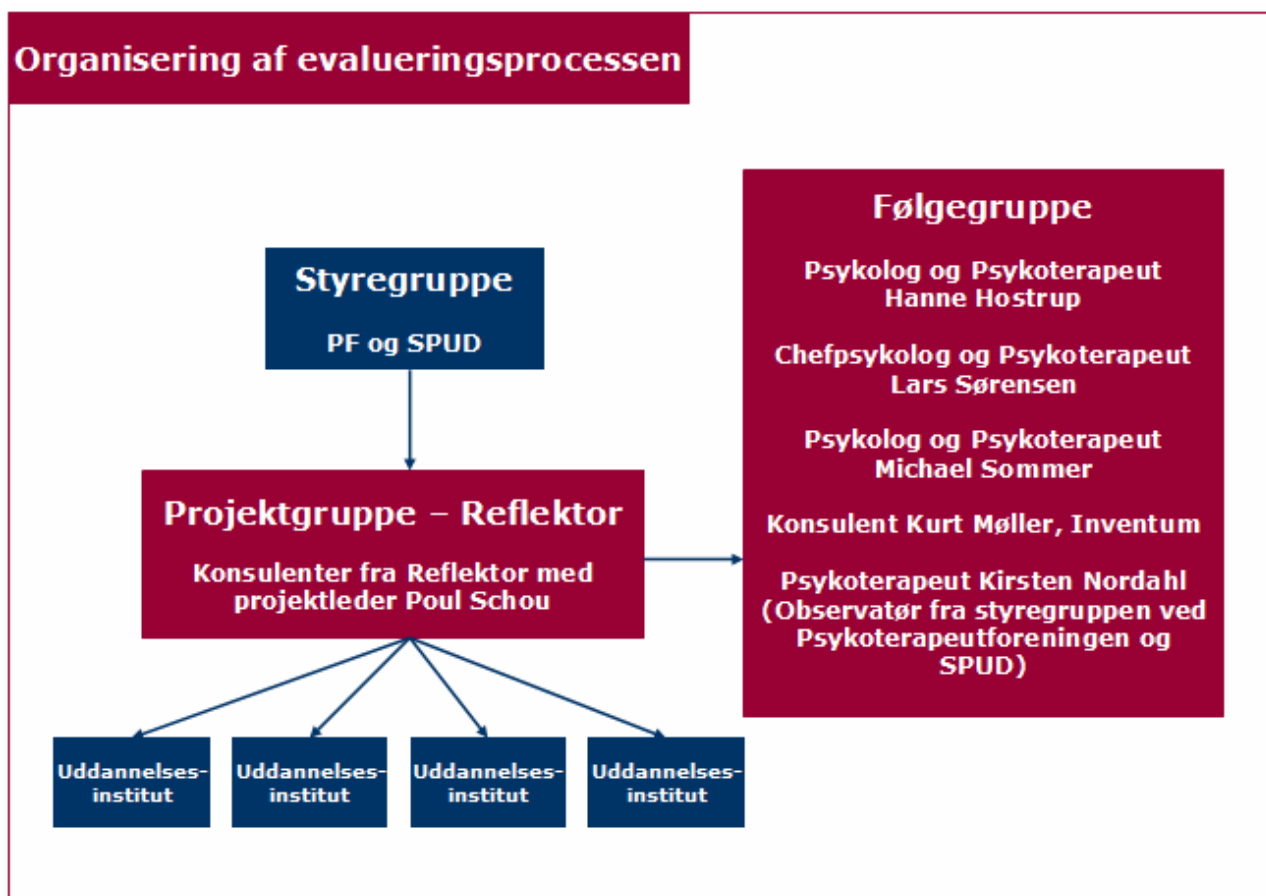
Konsulentvirksomheden Reflektor foretager en neutral, objektiv og faktuel vurdering af, hvorvidt uddannelsen lever op til de vejledende kriterier. Neutraliteten underbygges ved, at Reflektor forholder sig til objektive og konkrete forhold i vurderingen, og der lægges vægt på anvendelsen af dokumentation for overholdelsen af de enkelte kriterier.

Følgegruppens rolle er at kvalitetssikre bedømmelsen, herunder fagligt at rådgive og udtale sig til Reflektors indstilling vedr. uddannelsens grundlag og struktur.

Følgegruppen er udpeget på baggrund af deres erfaringer med og indsigt i psykoterapeutområdet og/eller erfaring med evaluering. Følgegruppen har mulighed for at inddrage ad hoc faglige ressourcepersoner i gennemgangen af uddannelsernes redegørelser specielt vedr. teoretiske, faglige og metodiske tilgange og indhold.

For at sikre en uvildig evaluering af uddannelserne vil ingen af følgegruppens deltagere vurdere en uddannelse, som de selv er tilknyttet.

I figuren herunder er organiseringen af evalueringen skitseret.

Præsentation af Kunstterapeutuddannelsen:

Oplysninger om psykoterapeutuddannelsen	
Navn på uddannelsesinstitut: INSTITUT FOR KUNSTTERAPI	
Postadresse: ENGELSHOLMVEJ 10, 7182 BREDSTEN	
Evt. hjemmesideadresse: WWW.KUNSTTERAPI.DK	
CVR-nr.: 11 05 46 33	
Leder: VIBEKE SKOV	Kontaktperson: VIBEKE SKOV
Telefonnummer: 75 88 45 00	E-mailadresse: kunstterapi@kunstterapi.dk
Antal tilknyttede undervisere inkl. eksterne og freelance undervisere: 17	
Max. antal af studerende som instituttet kan optage pr. år: 44	Antal af studerende, der p.t. er optaget på uddannelsen: 148
Kort præsentation af uddannelsesinstitut: Institut for kunstterapi blev grundlagt af cand.psyk. Vibeke Skov i 1988, hvor det første uddannelseshold startede. Uddannelsen består udelukkende af internatkurser på 6-7 eller 14 dages varighed, og har et værdigrundlag der bygger på jungiansk psykologi. Institutet har sit kursussted i Gadbjerg med 45 sengepladser og gode udfoldelsesfaciliteter. Der er fast ansat en funktionær på kontoret, samt en kok som sørger for forplejningsdelen. I evalueringsrapporten er ikke medtaget uddannelsesaktiviteter der afholdes i Norge.	
Selvevaluering	
Dato for indsendelse af selvevaluering er d. 6. juni.08	
Selvevalueringens antal sider ekskl. bilag (max. 30 sider): 54 små	Antal bilag: 5 Antal bilagte sider (max. 20 sider): 36 små

Evalueringsgrundlag

Rapportens opbygning

For at understøtte den samlede vurdering indeholder evalueringsrapporten en systematisk vurdering af de enkelte kriterier, der ligger til grund for evalueringen.

Gennemgangen af det enkelte kriterium indeholder en vurdering af, hvorvidt delkriteriet er opfyldt/ikke opfyldt. Desuden angives den skriftlige dokumentation, der ligger til grund for vurderingen. I de tilfælde der er afvigelser, fremgår det af begrundelsen, hvorfor dokumentationen ikke er tilstrækkelig.

De 12 kriterier

Evalueringen tager udgangspunkt i de 12 vejledende kvalitetskriterier, som Socialministeriet, Undervisningsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet udarbejdede i 2004 og efterfølgende uddybet i vejledning "Evaluering af de private psykoterapeutuddannelser 2. udgave januar 2008.

Kriterierne omfatter følgende 12 områder:

1. Formål
2. Optagelseskriterier
3. Uddannelsens struktur og indhold
4. Underviserne
5. Undervisningsformer
6. Eksamen/prøve/evaluering
7. Eksterne censorer
8. Fysiske faciliteter
9. Intern kvalitetssikring
10. Registrering af de studerende
11. Organisation og ledelse
12. Økonomi

Under hvert kriterium er der angivet et eller flere forhold (delkriterier), som uddannelsen skal kunne efterleve, for at kriteriet er opfyldt.

Reflektor har i samarbejde med PF og SPUD beskrevet en fortolkningsramme for disse forhold, som kan ses i 'Evaluering af private psykoterapeutuddannelser' Vejledning, 2. udgave.

Evaluerings udfald

Evalueringen foretages på baggrund af en systematisk gennemgang af uddannelsens procedure og forhold fra kriterium 1 til 12.

Den samlede bedømmelse danner grundlag for det endelige udfald, som er henholdsvis 'opfylder de vejledende kvalitetskriterier', 'opfylder delvis de vejledende kvalitetskriterier' eller 'opfylder ikke de vejledende kvalitetskriterier'. Se nedenstående oversigt.

Opfyldte kriterier	<p>Uddannelsen opfylder de vejledende kriterier. Dette baserer sig på, at der ikke er fundet større afvigelser og højst op til 3 mindre afvigelser.</p> <p>Evalueringen er gældende i 4 år fra datoen. Såfremt uddannelsen inden for denne periode gennemgår væsentlige organisatoriske eller indholdsmæssige ændringer, skal den gennemgå en test, svarende til prækvalifikationen, samt udarbejde dokumentation for de gennemførte ændringer.</p>
Delvis opfyldte kriterier	<p>Uddannelse opfylder delvis de vejledende kriterier. Det vil sige, uddannelsen enten har mere end tre mindre afvigelser eller en til tre større afvigelser. Det vil af evalueringen fremgå hvilke kriterier der henholdsvis er opfyldt og ikke opfyldt i selvevalueringen, samt hvilke udbedringer der bør iværksættes for at opnå en uddannelse med opfyldte kriterier.</p> <p>NB! Udbedringerne bør senest være gennemført inden for indeværende år, hvor evalueringen er påbegyndt.</p>
Ikke opfyldt kriterier	<p>Uddannelsen lever ikke op til de vejledende kriterier. Dette baseres på mere end tre større afvigelser.</p> <p>Denne bedømmelse vil fremstå med en efterfølgende redegørelse af, hvilke konkrete elementer i selvevalueringen, der bør udbedres for, at uddannelsen opfylder de vejledende kriterier.</p> <p>NB! Udbedringerne bør senest være gennemført inden for indeværende år, hvor evalueringen er påbegyndt.</p>

En mindre afvigelse svarer til en afvigelse i et af underpunkterne for et kvalitetskriterium.

En større afvigelse svarer til afvigelse i et helt kvalitetskriterium eller afvigelser i mere end 3 af kriteriets underpunkter (3 mindre afvigelser).

Procesforløb

Denne evaluering er udarbejdet af konsulentvirksomheden Reflektor på baggrund af en systematisk gennemgang af informationer om den 4-årige uddannelse til kunstterapeut. Evalueringsrapporten er først og fremmest baseret på uddannelsens egne beskrivelser af blandt andet indhold og praksis beskrevet i en selvevaluering. Dataindsamlingen har bestået af to besøg på uddannelsesinstituttet: et procesorienteringsmøde, hvor kriterierne gennemgås og eventuelle spørgsmål afklares, samt et dialogmøde, hvor selvevalueringen uddybes, og instituttet har mulighed for at komme med supplerende dokumentation.

Dialogmødet forløb planmæssigt i henhold til den fremsendte dagsorden. Konsulenterne fik på tilfredsstillende vis udleveret uddybende dokumentation i henhold til de anførte kriterier i dagsordenen.

Dialogmødet efterlod generelt en opfattelse af stor overensstemmelse mellem uddannelsens egen beskrivelse af procedurer og forhold (selvevaluering) og den praksis, der udføres på den 4-årige uddannelse.

Oplysninger vedrørende dialogmødets dagsorden, deltagere og tidsramme fremgår af nedenstående skema.

Oplysninger om dialogmøde	
Repræsentanter fra Reflektor: Poul Schou Kristine Rokkjær	Repræsentanter fra uddannelsen: Vibeke Skov - Uddannelsesleder Tara Betina Elle – Rapportvejleder Jane Blirup - Administration
Dato for dialogmøde: Fredag d. 16. maj 2008 i Gadbjerg. Varighed: 3 timer	
Dagsorden for dialogmøde: 1. Gennemgang af følgende emner: a. Kriterium 2: Optagelseskriterier, herunder drøftelse af de beskrevne optagelseskriteriers tilgængelighed samt uddybende dokumentation for studerendes optagelse. Tillige en drøftelse af de beskrevne dispensationsmuligheder vedr. manglende relevant grunduddannelse. I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt: <ul style="list-style-type: none">➤ I alt 3 eksempler på udfyldte ansøgninger (Jf. bilag 2) samt tilhørende dokumentation for en vis viden om psykologiske og terapeutiske teorier og principper fra seneste optagelse af studerende, svarende til én studerende optaget på henholdsvis kvote 1, 2a og 2b. Eksemplerne bedres fremlagt i anonymiseret form. b. Kriterium 3: Uddannelsens struktur og indhold, herunder afklaring af dispensations- og meritmuligheders (i forhold til forlænget studieforløb) tilgængelighed samt drøftelse af, hvordan begreberne sundhed/sygdom, indikation og kontraindikation samt prognose indgår i uddannelsen. c. Kriterium 4: underviserne, herunder afklaring af supplerende og faste undervisers uddannelsesmæssigbaggrund samt uddybende dokumentation for undervisers ansættelsesforhold og formidlingskompetencer. Tillige en drøftelse af retningslinjer for faste undervisers løbende faglige udvikling. I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt: <ul style="list-style-type: none">➤ I alt 3 eksempler på ansættelseskontrakter, svarende til 2 faste undervisere og 1 supplerende underviser➤ Uddannelsesbevis for Hellen Lassen (mag. Art i kunsthistorie)➤ Uddannelsesbevis for Jørgen Bertelsen (analytisk terapeut)➤ Uddannelsesbevis for Anita Roten (Dipl. Kunstterapeut)➤ I alt 4 eksempler på udfyldte evalueringsskemaer vedr. undervisers formidlingskompetencer, svarende til 1 skema fra 1., 2., 3. og 4. årgang. d. Kriterium 6: Eksamen/prøve/evaluering, herunder afklaring af antal eksaminer og prøver samt eksternt bedømmelse heraf. Endvidere uddybende dokumentation for gennemførelse af årlige evalueringer af de studerendes terapeutiske kompetencer. I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt: <ul style="list-style-type: none">➤ I alt 8 forskellige eksempler på 8 studerendes evalueringsrapporter som vurdering af terapeutiske kompetencer, svarende til to forskellige eksempler på hhv. 1., 2., 3. og 4. år. Eksemplerne skal betragtes som et dokumentationsudsnit af de i alt 15 individuelle evalueringer på uddannelsen. Eksemplerne ønskes fremlagt i anonymiseret form. e. Kriterium 7: Eksterne censorer, herunder afklaring af censorernes uddannelses- og erhvervmæssig baggrund: I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt:	

- Beskrivelse af Kate Hansens uddannelses og erhvervs erfaringer
- Beskrivelse af Ilse Kjærs uddannelses og erhvervs erfaringer

f. Kriterium 9: Intern kvalitetssikring, herunder drøftelse af evalueringsprocedurer samt uddybende dokumentation for løbende kursusevalueringer samt evaluering af rapport samtaler og rapportvejleders funktion. Endvidere drøftelse af uddannelsens kontakt med relevante faglige miljøer og inddragelse af eksterne censorer i kvalitetsordningen.

I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt:

- I alt 8 udfyldte evalueringskemaer fra studerende (kursusevalueringer), svarende til 2 skema fra hhv. 1., 2., 3., og 4. uddannelsesår.
- I alt 4 udfyldte evalueringskemaer fra gennemførte årlige evalueringer af rapport samtaler og rapportvejleders funktion, svarende til ét fra 1., 2., 3. og 4. år.

g. Kriterium 10: Registrering af de studerende, herunder drøftelse af og uddybende dokumentation for uddannelsens registrering af antal ansøgere, frafaldsprocent, gennemsnitlige studietid samt oversigt over studerende på dispensation inkl. begrundelse.

I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt/vist:

- Fremvisning af antal ansøgere, frafaldsprocent, gennemsnitlig studietid og dispensationer inkl. begrundelse

h. Kriterium 11: Organisation og ledelse, herunder en belysning af, hvem der p.t. indgår i uddannelsens kursusråd og rådets aktiviteter.

I relation til ovenstående ønskes følgende dokumentation fremlagt:

- Navneliste på kursusrådets medlemmer
- Referat fra kursusrådets seneste møde

Kriterium 12: Økonomi, herunder fremvisning af seneste revisorpåtegnet årsregnskab.

Dokumentation fra selvevaluering uddybes under beskrivelse af hvert kriterium, herunder den uddybende dokumentation der blev fremvist på dialogmødet.

Selvevaluering

Fakta vedrørende uddannelsens selvevaluering fremgår af nedenstående skema.

Selvevaluering	
Dato for indsendelse af endelig selvevaluering:	
6. juni 2008	
Selvevalueringens antal sider ekskl. bilag (max. 30 sider):	Antal bilag: 5 Antal bilagte sider: 36 + links til hjemmeside
54 normalsider á 2100 anslag	<u>Bilag til evalueringsskema fra Institut for kunstterapi.</u> Bilag nr. 1: VIFAB: forsøgsprojekt med depressive. Bilag nr. 2: Ansøgningsskema til kunstterapeutuddannelsen. Bilag nr. 3: Robbins forfatterskab. Bilag nr. 4: Vibeke Skovs forfatterskab Bilag nr. 5: En kreativitetsmodel - Noter

Evalueringens udfald

Oversigt

Ud fra en samlet vurdering i forhold til kriterierne for private psykoterapeutuddannelser er evalueringens udfald illustreret i nedenstående tabel.

Evalueringens udfald			
Evaluerings udfald og gyldighed	Den 4årige kunstterapeutiske uddannelse, udbudt af Institut for Kunstterapi har opnået følgende bedømmelse:		
	Opfylder de vejledende kvalitetskriterier	Opfylder delvist de vejledende kvalitetskriterier	Opfylder ikke de vejledende kvalitetskriterier
	x		
	Uddannelsens endelig selvevaluering blev drøftet i følgegruppen d. 13. august 2008.		
	Evalueringen er gældende i 4 år fra d. 1.11. 2008 og frem til d. 1.11. 2012. Såfremt uddannelsen inden for denne periode gennemgår væsentlige organisatoriske eller indholdsmæssige ændringer, skal den gennemgå en test, svarende til prækvalifikationen, samt udarbejde dokumentation for de gennemførte ændringer.		
Evaluators Kommentarer:	<p>Selvevalueringen dokumenterer de 12 kriterier på tilfredsstillende vis. Herudover er der fremvist dokumentation for en række forhold.</p> <p>Dokumentation set på dialogmødet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ad. kriterium 2. 3 eksempler på udfyldte ansøgninger samt tilhørende dokumentation for henholdsvis studerende optaget på henholdsvis kvote 1,2a og 2b. • Ad. kriterium 4. 3 eksempler på I alt 3 eksempler på ansættelseskontrakter, svarende til 2 faste undervisere og 1 supplerende underviser <ul style="list-style-type: none"> ➢ Uddannelsesbevis for Hellen Lassen (mag. Art i kunsthistorie) ➢ Uddannelsesbevis for Jørgen Bertelsen (analytisk terapeut) ➢ Uddannelsesbevis for Anita Roten (Dipl. Kunstterapeut) I alt 4 eksempler på udfyldte evalueringsskemaer vedr. undervisere formidlingskompetencer, svarende til 1 skema fra 1., 2., 3. og 4. årgang. • Ad. kriterium 6. I alt 8 forskellige eksempler på 8 studerendes evalueringsrapporter som vurdering af terapeutiske kompetencer, svarende til to forskellige eksempler på hhv. 1., 2., 3. og 4. år. Eksemplerne skal betragtes som et dokumentationsudsnit af de i alt 15 individuelle evalueringer på uddannelsen. 		

	<p>Ad. kriterium 7. Beskrivelse af Kate Hansens uddannelses og erhvervs erfaringer. Beskrivelse af Ilse Kjærs uddannelses og erhvervs erfaringer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kriterium 9. I alt 8 udfyldte evalueringsskemaer fra studerende (kursevalueringer), svarende til 2 skema fra hhv. 1., 2., 3., og 4. uddannelsesår. • I alt 4 udfyldte evalueringsskemaer fra gennemførte årlige evalueringer af rapport samtaler og rapportvejleders funktion, svarende til ét fra 1., 2., 3. og 4. år. • Ad Kriterium 10. Fremvisning af antal ansøgere, frafaldsprocent, gennemsnitlig studietid og dispensationer inkl. begrundelse • Ad. Kriterium 11. Navneliste på kursusrådets medlemmer. Referat fra kursusrådets seneste møde • Ad. kriterium 12. Kriterium 12: Økonomi, herunder fremvisning af seneste revisor påtegnet årsregnskab <p>Følgegruppen har gennemgået beskrivelser og dokumentation for uddannelsens struktur og indhold, og samtlige forhold i de vejledende kriterier er dokumenteret.</p>
<p>Afvigelses-områder:</p>	<p>Uddannelsen har ingen afvigelsesområder.</p>

De 12 kriterier

I denne del af evalueringsrapporten vil uddannelsens procedure og forhold systematisk blive gennemgået fra kriterium 1 til 12 med henblik på en vurdering af, om det enkelte kriterium efterleves. I denne sammenhæng vil det enkelte delkriterium blive kategoriseret som enten:

- Lever op til: JA
- Lever ikke op til: NEJ

Såfremt uddannelsen ikke lever op til et delkriterium (underpunkt i kriteriet) er det 'en mindre afvigelse' og indgår i den samlede bedømmelse af uddannelsen. Såfremt der er mere end 3 mindre afvigelser vil det fremgå som 'en større afvigelse' og indgå i den samlede bedømmelse.

Kriterium 1: Formål

Spørgsmål	Lever op til	Dokumentation
1. Har uddannelsen beskrevet formålet for uddannelsen?	Ja	Selvevalueringen
2. Er formålet tilgængeligt for de ansatte, studerende og brugere/borgere?	Ja	www.kunstterapi.dk

Kriteriet er opfyldt

Begrundelse

Uddannelsens formålsbeskrivelse vurderes at leve op til det vejledende kriterium, idet uddannelsens formål er beskrevet og tilgængeligt på uddannelsens hjemmeside.

Uddrag af den overordnede formålsbeskrivelse

Kunstterapeutuddannelsen ved Institut for kunstterapi er en 4 årig videreuddannelse i psykoterapi. Uddannelsen hviler på et Jungiansk menneskesyn, hvor ønsket er at udvikle det hele menneske via flere læringsstrategier der involverer tanke, krop og sjæl.

Centralt i kunstterapeutuddannelsen er forståelsen og brugen af kreativitet i forbindelse med det terapeutiske arbejde. Kreativitet er inden for kunstterapi et nøglebegreb i arbejdet med udvikling, forløsning og healing af psykologisk stof. Dette aspekt binder, som den røde tråd, psykoterapeutisk teori og praksis sammen i en kunstterapeutisk metode og sammenkæder på den måde de forskellige emner i studieforløbet til en samlet udviklingsproces og kunstterapeutisk uddannelse.

Kunstterapeut-uddannelsens generelle formålsbeskrivelse er:

1. At uddanne kunstterapeuter til at kunne arbejde som psykoterapeuter med inddragelsen af kreative udtryk som primær metode. I dette arbejde vil der ud over den centrale terapeutiske samtale blive brugt kreative udtryksformer som maleri, foto, digte, ler, drama, dans, musik, stemme, krop og bevægelse.
2. At formidle teori, litteratur og metode indenfor den til kunstterapi tilknyttede psykologi, pædagogik, terapi og selvudvikling.
3. At træne og udvikle samspillet imellem de personlige, praktiske og teoretiske kunstterapeutiske færdigheder via kreative udtryk, terapitræning, gruppeprocesser, undervisning, klientarbejde, drømmearbejde, supervision og via indsigt i egen udvikling og proces.

4. *At understøtte og styrke den studerendes personlige ståsted, empatiske og kontaktmæssige evner, terapeutiske identitet og kreative udtryk.*
5. *At orientere om etik og ansvarlighed i forbindelse med terapeutisk arbejde.*

På grunduddannelsen ligger den faglige vægtning på en praktisk og oplevelsesorienteret indføring i fagets teori og metode og især på at introducere den særlige sammenhæng der er imellem kreativitet og psykologi. Desuden er det her vigtigt at fordybe sig i egen udvikling, både individuelt og i gruppesammenhæng med henblik på at udvikle en personlig integritet.

Overbygningens formål er primært en træning og udvikling af den enkeltes terapeutiske færdigheder og faglige forståelse. Det tilstræbes at opbygge en personlig, kompetent og ansvarlig kunstterapeutisk identitet bl.a. via faglig fordybelse, terapeuttræning, praktik, specialeskrivning og supervision.

Kriterium 2: Optagelseskriterier

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Er uddannelsens optagelseskriterier offentligt tilgængelige?	Ja	www.kunstterapi.dk se bilag 1. Ansøgning
2.	Har uddannelsen beskrevet mulighederne for dispensation?	Ja	www.kunstterapi.dk
3.	Har uddannelsens ansøgere en relevant lang eller mellemlang videregående eller en tilsvarende uddannelse?	Ja	Uddybende dokumentation fremlagt ved dialogmøde.
4.	Har uddannelsens ansøgere gennemført et for-kursus eller anden aktivitet, hvor de har opnået en vis viden om psykologiske og terapeutiske teorier og principper?	Ja	Der tilbydes deltagelse i personligt møde eller introduktionskursus hvor "Bagsidemetoden" anvendes til at screene deltagerne.

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens optagelseskriterier opfylder kriterium 2.

Begrundelse:

Ad a: Offentligt tilgængelige formulerede optagelseskriterier og beskrivelse af dispensationsmuligheder:

Uddannelsens optagelseskriterier, optagelsesprocedurer samt muligheder for dispensation er beskrevet og gjort tilgængeligt for de ansatte, studerende og borgere på uddannelsens hjemmeside.

Ad b: Ansøger skal have en relevant lang eller mellemlang videregående uddannelse: Uddannelsen har beskrevet og dokumenteret, at ansøgere har en relevant lang, mellemlang videregående uddannelse eller en tilsvarende uddannelse.

Ad c: Vis viden om psykologiske og terapeutiske teorier og principper:

Uddannelsen har tillige beskrevet og dokumenteret, at ansøgere har en vis viden om psykologiske og terapeutiske teorier og principper, inden de optages på uddannelsen. Den forudgående viden om psykoterapi og psykoterapeutisk teori og praksis fremgår af ansøgers cv, gennem individuel samtale eller gennem introduktionskurset. På introkurset benyttes forskellige kreative metoder i forbindelse med vurdering af ansøgerens egnethed.

I forbindelse med den skriftlige ansøgning vurderes, om ansøgeren er motiveret til en dybdepsykologisk og psykodynamisk personlig og faglig udviklingsproces.

Dette vurderes ud fra:

- ansøgningsskema, hvor ansøgers begrundelse for at søge optagelse på uddannelsen fremgår.
- Vurdering af ansøgers evne til at bevæge sig mellem personlige erfaringer og faglige refleksioner, på introduktionskursus eller ved samtale.

En betingelse for at blive optaget på dispensation er deltagelse på et introduktionskursus.

Der optages max. 20 % på dispensation.

Der gives ingen merit i forbindelse med optagelse fra andre uddannelsesinstitutioner.

Kriterium 3: Uddannelsens struktur og indhold

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen en skriftlig referenceliste over det videnskabelige arbejde/litteratur, som uddannelsen er baseret på?	Ja	<u>bilag 4 og 5</u>
2.	Har uddannelsen skriftlige etiske regler for udøvelse af psykoterapi?	Ja	www.kunstterapi.dk
3.	Har uddannelsen en kursusplan?	Ja	www.kunstterapi.dk
4.	Har uddannelsen en varighed af minimum 4 år?	Ja	se vedlagte uddannelsesplan
5.	Har uddannelsen beskrevet dispensationsmuligheder for forlænget studietid over 6 år?	Ja	Internt notat!
6.	Består uddannelsen af minimum 450 lektioner fordelt på teori, metoder og praksis, 150 lektioner egenerapi, 200 lektioner supervision samt færdighedstræning?	Ja	se hjemmeside under modul 1 og 2.
7.	Har uddannelsen indlagt færdighedstræning i at udøve terapi og baseres den på undervisningens teori og metoder?	Ja	se hjemmeside under modul 1 og 2.

Kriteriet er delvist opfyldt med en mindre afvigelse

Uddannelsens struktur og indhold opfylder kriteriet.

Mindre afvigelse vedr. pkt. 5 hvor evt. dispensation for at overskride den samlede kursusperiode alene er beskrevet i internt notat og ikke tilgængelig for de studerende.

Begrundelse

Ad 1: **Vibeke Skovs forfatterskab :**

- Det skabende menneske. Udvikling gennem myter og kunstterapi.
- Helteudvikling i parforhold.
- Glaskunst.

Arthur Robbins forfatterskab :

Arthur Robbins EdD is professor of Art Therapy at the Pratt Institute, and a founding director of the Institute of expressive Analysis. He is on the board of directors of the national Psychological Association for psychoanalysis and has been on the faculty for over 30 years. He is also a New York State licensed psychologist and a graduate certified psychoanalyst.

Bogudgivelser :

- A multimodal approach to Creative Art Therapy,
- Therapeutic Presence : Bridging Expression and Form.
- The artist as therapist,
- Between therapist,
- Dancing on blood (Video)
- Creative Arttherapy
- Expressive therapy.
- Acreative approach to depth-oriented treatment
- The Psychoaesthetic experience

Ad 2: KUNSTTERAPIENS ETISKE REGLER :

Med udgangspunkt i psykoterapeutforeningens etiske regler, har vi tilføjet etiske standard regler, som vurderes relevante i forhold til en kunstterapeutisk praksis.

§ 1. Almene bestemmelser:

1.1 De etiske regler er bindende for alle færdiguddannede kunstterapeuter.

1.2 Kunstterapeuten skal arbejde for at fremme klientens personlige og psykiske udvikling og sundhed. Hensynet til og respekten for klienten går forud for psykoterapeutens personlige interesser.

§ 2. Forhold til klienten:

2.1 Tavshedspligt

Kunstterapeuten har, med de undtagelser der følger af lovgivningen, tavshedspligt vedrørende alle personlige forhold, erfaret under terapien. Fremkommer oplysninger i terapien vedrørende personer under 18 år, der giver grund til at antage, at pågældende barn udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i fare, så har terapeuten pligt til at underrette de sociale myndigheder i barnets opholdskommune.

2.2 Videregivelse af oplysninger

At videregive oplysninger kræver samtykke fra klienten, medmindre der foreligger en udtrykkelig undtagelse. Samtykke skal foreligge skriftligt og angive hvilke typer oplysninger, der må videregives til hvem og til hvilket formål. Samtykket kan altid tilbagekaldes og bortfalder efter 1 år.

Der kan videregives oplysninger, såfremt det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den oplysningerne angår.

2.3 Klienten skal oplyses om sin ret til at se udtalelser, som psykoterapeuten har udfærdiget om klienten.

2.4 Samtykkeregler og vejledning vedrørende optagelse af terapi til forevisning i TV eller til anden

forevisning i offentlige forsamlinger

1. Samtykke:

- A. Samtykkeerklæring fra klienten skal altid være skriftlig.
- B. Samtykkeerklæring kan til enhver tid tilbagekaldes.
- C. Samtykkeerklæring skal indeholde oplysning om formål med forevisning og målgruppe.

2. Vedrørende tilbagekaldelse af samtykke:

- A. Efter optagelse af terapiforløbet har klienten ret til umiddelbart at tilbagekalde samtykket uden nærmere begrundelse.
- B. Klienten har ret til at få forevist den redigerede udsendelse, inden den programsættes. Efter forevisningen har klienten ret til at tilbagekalde samtykket uden nærmere begrundelse.

3. Vedrørende børn og unge:

- A. Samtykke fra personer under 18 år må kun modtages med tiltrædelse af indehaveren af forældremyndigheden, der har samme rettigheder som klienten.
- B. Såfremt barnet tilbagekalder sit samtykke mod indehaveren af forældremyndighedens ønske, kan optagelsen ikke vises.
- C. Såfremt indehaveren af forældremyndigheden ikke kan tiltræde barnets samtykke, kan optagelsen ikke vises.
- D. Såfremt det drejer sig om optagelse af en familierapi, hvor en eller flere børn indgår, har hvert enkelt barn ret til at rådføre sig med en voksen udenfor familiekrædsen, såvel før som under og efter optagelsen. Den offentlige forevisning må først finde sted, efter den voksne – sammen med barnet – har gennemset den færdigredigerede udsendelse og udtrykkeligt sagt god for den.

4. Terapeutens forpligtelser.

- A. Den terapeut, der medvirker i en terapi til offentlig forevisning, må sikre sig, at klienten forstår rækkevidden af sit samtykke, ligesom terapeuten må sikre sig, at forevisningen tjener et lødigt formål.
- B. Indgår der børn i terapien, har terapeuten et særligt ansvar for, at barnets rettigheder ifølge ovenstående overholdes, samt at sikre, at terapien forløber på en sådan måde, at barnet ikke udstilles på en krænkende eller respektløs måde.
- C. Det påhviler terapeuten at orientere TV- produktionsselskaber og eventuelle filmselskaber om ovenstående etikregler og vejledning, og det anbefales, at de involverede selskaber ved deres underskrift tiltræder disse regler, inden optagelserne påbegyndes.

2.5 Kunstterapeuten må indskærpe, at deltagerne i gruppeterapi overholder tavshedspligten.

2.6 Kunstterapeuten må indskærpe, at supervisor og andre deltagere i supervision overholder tavshedspligten.

2.7 Opbevaring af journaler, skriftlige aktstykker, bånd etc. skal foregå forsvarligt med henblik på at forebygge misbrug af materialet.

2.8 Optagelser/fremvisning/afspilning af lyd- og/eller videobånd, der ikke falder ind under §2.4, kræver ligeledes klientens samtykke efter reglerne fastsat i §2.4.

2.9 Kunstterapeuten må ikke udnytte sin stilling som terapeut til skade for klienten.

2.10 Seksuel omgang mellem kunstterapeut og klient må ikke forekomme.

2.11 En forretningsmæssig tilknytning til en klient skal undgås, hvis den kan risikere at føre til en ikke professionel kontaktform.

2.12 Kunstterapeuten skal henvise klienten til anden behandling, når terapeuten ikke er kompetent til at arbejde med de problemer klienten har.

2.13 Kunstterapeuten skal oplyse klienten om, hvorvidt det er muligt at få hjælp af det offentlige uden eller med ringe udgift for klienten.

2.14 Har kunstterapeuten påbegyndt en terapi, er han/hun ansvarlig for at denne afsluttes på en terapeutisk forsvarlig måde, evt. ved viderehenvielse til en anden kvalificeret psykoterapeut.

2.15 Ovenstående bestemmelser gælder også i et terapeutisk lærer/elev forhold.

§ 3. Forhold til kolleger:

3.1 Kunstterapeuten skal vise kollegial respekt og hensynsfuldhed.

3.2 En kunstterapeut, der bliver opmærksom på, at et medlem af Psykoterapeut Foreningen bryder de etiske regler, har pligt til at påpege det overfor medlemmet og rette henvendelse til Psykoterapeut Foreningens etikudvalg.

§ 4. Faglig standard:

4.1 Hvis psykoterapeuten har personlige problemer, der hæmmer vedkommendes arbejde med klienten, skal psykoterapeuten søge hjælp til at løse problemerne.

4.2 Kunstterapeuter som har afsluttet uddannelsen og som bruger uddannelsen i et terapeutisk virke, forpligter sig til at holde sig fagligt ajour gennem egenerapi, supervision og deltagelse i faglige kurser.

4.3 Kunstterapeuter må ikke bruge det kunstneriske medie i forsøget på at undgå kontaktfeltet til klienten som et resultat af egne forsvarsmekanismer, men bør i stedet henvise til en anden psykoterapeut.

4.4 Kunstterapeuten er som psykoterapeut forpligtiget til at overholde psykoterapiforeningens almene bestemmelser for psykoterapi.

Hvis kunstterapeuten er medlem af psykoterapeutforeningen gælder psykoterapeutforeningens bestemmelser i forbindelse med klager.

Ad 3 BESKRIVELSE AF UDDANNELSESPLAN:

GRUNDUDDANNELSE - MODUL 1:

1. ÅR:

Uge 1: C.G. Jungs psykologi anvendt i kunstterapi:

Ugen indeholder en kreativ og teoretisk indføring i Jungs analytiske psykologi.

Med udgangspunkt i begreberne: persona, jeget, skyggen, modsatkønnethed og Selvet, arbejdes der med maleriet som et spejlbillede på personlighedens udvikling.

Eleverne lærer at relatere billeder til forskellige niveauer i det ubevidste, med det formål at kunne målrette de skabende aktiviteter mest støttende for personlig udvikling.

Metodemæssigt introduceres brugen af det projektive rum, som et sted at udforske endnu uintegreret materiale.

Drømmene inddrages som en naturlig måde at forholde sig til det ubevidste, og som reaktioner på dagens undervisning og de skabende processer.

Et andet centralt begreb som udforskes i praksis er projektionsmekanismen. Begrebet relateres til egen udviklingsproces såvel som til projektioner deltagerne fører ud på hinanden.

Der undervises i metoder som kan stimulere en kreativ anvendelse af projektioner fra starten af uddannelsesforløbet, med det formål at gruppedeltagerne forbliver trygge og støttende for hinandens processer, samt motiverede for undervisning i psykoterapeutisk teori.

Denne uge danner fundamentet for det værdigrundlag, som hele uddannelsen hviler på.

Litteratur:

Wide, Kenneth:	Bildens helende kraft.
Skov, Vibeke:	Det skabende menneske.
Grønkjær, Preben:	Drømme
Grønkjær, Preben:	C. G. Jungs analytiske psykologi. En introduktion.

Uge 2: Det indre mor- barn forhold med fokus på musik og billede:

Ugen handler om barnets udviklingsproces og tidlige tilknytnings-forhold, specielt til moderen.

Eleverne lærer at bruge barnets udtryksmåder i lyd og billeder, samt at drage omsorg for eget indre barn. På kurset vil der primært blive arbejdet med integreret krops- og stemmeudtryk for mange facetter af det indre barn.

Dette vil blive struktureret gennem forskellige nonverbale orienteringsredskaber såsom:

- kaos – rytme – form.
- tre værens- og kommunikationsrum: det private rum – det sociale rum – solistrummet.
- Solist- / akkompagnements funktioner.
- Positioner i det tidlige mor / barn forhold.
- Lyttepositioner i forhold til en selv og andre.

Arbejde med musikinstrumenter, ler og tegning / maling, vil indgå undervejs.

Hver dag vil starte med en meditation og efterfølgende opvarmning af krop og stemme. Forskellige nonverbale orienteringsredskaber vil blive introduceret i takt med gruppens proces og blive anvendt til at kontakte og udtrykke et indre barn i form af soloer, i duetter, i trios og i større grupper.

Der vil blive fokuseret på og givet plads til den enkeltes selvudviklingsproces undervejs.

I denne uge arbejdes der på grundlag af objektrelations-psykologiens beskrivelse af mor-barn forholdet.

Den studerende bliver i denne uge introduceret til igennem billeder, lyd og sprog, at få et bevidst og kropsligt forankret forhold til egen mor-barn relation.

Litteratur:

Pedersen, Inge Nygaard : Indefra eller udefra – orientering i terapeutens tilstedeværelse og nærvær. I Musikterapi i psykiatrien, årsskrift nr. 2. Musikterapi-klinikken. Ålborg psykiatriske sygehus / universitet.

Plus udvalgte artikler om det indre barn i musikterapi.

Havnesköld Leif & Pia Risholm Mothander : Udviklingspsykologi.

Winnicott, D.W.: Leg og virkelighed

Kellogg, Rhoda: Analyzing children's art

Skov, Vibeke : Helteudvikling i parforhold (1. halvdel)

Uge 3-4: Familien i kunstterapi:

Disse 2 uger handler om familien, som en ramme omkring barnets udvikling.

I den første uge genskabes fortællinger fra den enkeltes livshistorie. Vi vil se på sammenhængen mellem de tidlige kommunikationsmønstre i familien og den enkeltes liv nu.

Metodens udgangspunkt er de fotos eleverne har medbragt til kurset fra barndommen.

Hvorfor ser vi ud som vi gør på disse billeder? Hvad er billedernes baggrund? Disse spørgsmål er udgangspunkt for det projekt vi skal arbejde med, hvor vi kombinerer fotografierne med tegning og collage, for at forsøge at fremkalde den psykologiske baggrund bag de enkelte fotos.

Centralt for denne uge er fokuseret arbejde med barndommens billeder. At sætte ord på stemninger og relationer, som måske har været glemt. I denne uge afgrænses den enkeltes grundproblematik i forhold til opvækst og familiesamspil.

I den anden uge fokuseres der på maleriet, som et følelsesforløsende redskab. Med udgangspunkt i første uges billeder og analyse, arbejdes der i denne uge på at frigøre stemninger, oplevelser og ressourcer fra familie-billederne. Der vil blive arbejdet individuelt med billeder igennem ugen.

Vi vil undersøge den udviklingsmæssige betydning af de projektive metoder. Brugen af konkrete og symbolske kommunikationsmåder vil blive introduceret, som kommunikations-metoder der især henvender sig til arbejdet med børn.

Litteratur:

Jung, C. G.:	On active imagination.
Back Grønkjær, Jytte:	Tabt fortabt, fundet igen.
Gabe, Frederik :	Mysterieindvielse.

Uge 5: Udviklingspsykologiske perspektiver på kunstterapi.

Denne uge sammenfatter menneskets psykologiske udvikling gennem den tidligste barndom og dennes betydning for personlighed, kreativitet og relationer til andre i voksenlivet. Vi vil undersøge, hvordan tilknytningen til forældrene, og samspillet med disse, påvirker barnets mulighed for at udvikle sig optimalt gennem barndommens faser. Det vil blive belyst hvordan psykiske lidelser kan opstå som en konsekvens af problemer og stagnation i hver fase, og hvordan kunstterapeutiske metoder kan udvælges og målrettes ud fra en forståelse af dette, med henblik på relevant, ansvarlig og effektiv terapi.

Udviklingspsykologiske modeller, baseret på objektrelationsteoretikernes psykodynamiske teorier, vil danne den teoretiske ramme for denne uge, samtidig med at undervisningen vil foregå med udgangspunkt i den enkeltes tidlige udvikling, som udforskes gennem kunstterapeutiske metoder.

Litteratur:

Miller, Alice :	Det selvudslettende barn.
Lauridsen – Katborg :	Vejen til fordybelse
Sørensen, Lars, J. :	Smertegrænsen

2. ÅR:

Uge 6: Psykodrama og billeder:

Psykodrama betyder ”sjæl i handling”. Der gives en indføring i, hvorledes psykodrama kan bruges til at arbejde med billeder.

Et af de centrale emner denne uge er arbejdet med det spontane udtryk, samt hvordan spontanitet indvirker på den kreative proces. Hvad sker der med vores kontaktevne, hvis vi ikke siger ja eller nej på det rigtige tidspunkt, men venter for længe eller handler for tidligt? Vi vil se på metoder til at bruge billeder som et udgangspunkt for psykodrama, med det formål at udvikle evnen til spontant og kreativt nærvær.

Der introduceres psykodrama grundelementer og forskellige teknikker der kan berige det kunstterapeutiske arbejde.

Litteratur:

Røine, Eva:	Psykodrama - Om å spille hovedrollen i sit eget liv
Slettemark, Gro:	Psykodrama og sosiometri i praksis

Uge 7: Det maskuline og det feminine i kunstterapeutiske processer:

Den kunstterapeutiske proces består grundlæggende i et samarbejde mellem de maskuline og de feminine sider i den menneskelige psyke.

Den maskuline side forstås som vores evne til målrettet bevægelse, mens den feminine side forstås som vores evne til hengivelse.

Den kreative proces, som tager udgangspunkt i følelseslivet, indeholder begge dele, og er som sådan i berøring med både maskuline og feminine sider i personligheden.

I denne uge vil vi undersøge den enkeltes forhold til brugen af det indre par i kreative processer. Vi vil arbejde med metoden "aktiv imagination", som er en af de mest centrale metoder i den analytiske psykologi. Ved brug af trommespil, maleri og ler, vil vi undersøge og udvikle kontaktfeltet mellem det indre par m.h.p. at styrke den studerendes kreative potentialer.

Der vil være en vekslen mellem det symbolske sprog og så det konkrete sprog. Formålet med denne vekslen er, at den studerende kan udvikle en tillid til det imaginære sprogs udviklingsmæssige muligheder.

Litteratur:

Van Deurzen- Smith, Emmy: Eksistentiel samtale og terapi

Yalom, Irvin D.: Terapiens Essens

Falk, Bent: At være – Der hvor du er

Hill, Gareth S.: Masculine and feminine

Uge 8: Drøm, krop og billede:

Denne uge handler om brugen af drømme i kunstterapeutiske processer. Selvom drømmene udgør en vigtig del af hele uddannelsesforløbet, vil der i denne uge fokuseres på forholdet mellem drøm og billede. Det vil være emner som:

- aktivering af drømme ved brug af kroppen
- drømmeteorier og praksis
- læren om symboler
- bevægelsen fra krop til billede til drøm til bevidsthed
- kreative metoder til anvendelse af drømme i en terapeutisk praksis
- psykologisk og spirituel anvendelse af drømme
- Drømmeteorierens brugbarhed i billedanalysen

Der arbejdes med udgangspunkt i deltagerens egne drømme

Litteratur:

Bertelsen, Jes: Drømme, Chakrasymboler og meditation

Grønkjær, Preben: Drømme

Nyborg, Eigil: Drømmens vej til selvet

Vedfeldt, Ole: Drømmenes dimensioner

Uge 9: Den kreative terapeut:

Denne uge opsamlar de erfaringer og teoretiske modeller som de første 2 år bygger på.

Vi vil træne terapeutiske færdigheder i klient-terapeut-processer, med det formål at undersøge modoverføringens psykologi og praksis.

Følgende emner vil blive belyst:

- Kreativitetsmodeller og kunstterapeutisk praksis,
- De etiske rammer for en kunstterapeutisk praksis,
- Træning i at fastholde det indre rum i terapeutisk arbejde,
- At finde sin egen form som kunstterapeut,

Litteratur:

Cullberg, Johan: Dynamisk psykiatri

Hougaard, Esben, B.Didericzen, Nielsen, T.: Psykoterapiens hovedtraditioner.
Jacobsen, Claus, H. & Mortensen, Karen V. : Supervision af psykoterapi.

OVERBYGNING - MODUL 2:

3. ÅR:

Uge 10: Udforskning og brug af ubevidste skyggesider i kunstterapi:

En skyggeside fungerer altid i det skjulte og uden at vi selv er opmærksomme på det. Vores identitet hviler på skyggen, som det modsatte af alt det vi tror vi er. Ofte ser vi skyggen optræde hos andre, og kan så tage afstand eller blive tiltrukket. På dette grundlag hviler overførings-psykologien, fordi det så ofte kan ske, at skyggen føres over på klienten, som dermed bliver bærer af terapeutens egne uelskede sider. Hvis dette ikke opklares i supervision eller på anden vis, bliver terapien ”mudret”, fordi terapeuten ikke længere kan skelne sig selv fra den anden.

På dette kursus vil vi undersøge, hvordan terapeutens egne skyggesider kan blive dynamiske og konstruktive i den terapeutiske proces, hvis de bruges med opmærksomhed. Vi vil se på overførings og modoverførings-problematikker i forhold til skyggens eksistens, og søge at trække nogle tråde til tidlige oplevelser i familiesamspillet. Formålet vil være at omkode skyggens karakter, kropsligt og psykologisk, som et frigørende potentiale i terapeutisk arbejde.

Vi vil bruge billeder, trommer og bevægelse som et redskab til supervision.

Litteratur:

Hviid, Tove : Kroppens fortællinger.
Johnson, Robert A. : Owning your own shadow
Katborg, Henrik L. : Kærlighed, hengivelse og længsel

Uge 11: Kollektive komplekser:

Det personlige ubevidste består af komplekser. Med udgangspunkt i det personlige kompleks, vil vi undersøge kompleksets karakteristika. Herunder kompleksets emotionelle /eksistentielle indhold, som gør det nærværende på godt og ondt. Kompleksets kerne vil altid berøre et arketyrisk indhold. At afdække et sådant indhold er kun muligt via symbolfunktionen. Det er arketypens symbol eller urbillede, som det er muligt for jeget at iagttage og evt. visualisere. Redskabet hertil vil være den aktive imagination, hvorved vi kan få adgang til de arketyriske strukturer, som er bærende for psyken. Symbolets funktion i den aktive imagination, er symbolets evne til at rumme og forene paradokser. Der vil være undervisning i :

- At differentiere mellem personligt og kollektivt materiale i forhold til komplekserne,
- Brugen af intuition i arbejdet med billederne,
- Symbolfunktionen med særlig vægt på det forenende symbol,
-

Litteratur:

Bertelsen, J. : Dybdepsykologi 3,
Jacobi, J. : Complex, archetype, symbol in the psychology of C.G.Jung.
Perera, S. : The scapegoat complex, shadow and guilt.

Uge 12: Kunstterapi og gruppeproces:

Under alle kursusuger er gruppeprocessen og de relationer som udvikler sig mellem gruppedeltagerne en vigtig del af træningen til terapeut. Ved hjælp af kunstterapeutiske gruppeprocesser med fokus på disse samspil, vil vi undersøge grundlaget for overføringspsykologien samt projektionsmekanismens lovmæssigheder. Desuden vil vi, ud fra ny neuropsykologisk viden om social intelligens og det menneskelige nervesystems gruppe- og kontaktbaserede natur, belyse gruppens indvirkning på den enkelte og omvendt. Undervisningen vil arbejde praktisk og kreativt med begreber som ”projektion, introjektion, empatisk resonans, spejling og samstemning (atunement)”, med henblik på den enkeltes

udvikling af et mere autentisk selvbillede og styrkede kontakt- og relationsfærdigheder i arbejdet som terapeut med grupper.

Endelig vil kunstens unikke mulighed for at beskrive og rumme mellem menneskelige konflikter, og dermed forandre vores forhold til dem, blive inddraget.

Litteratur:

- Goleman, Daniel : Social intelligens
- Yalom, I. : The theory and practice of group Psychotherapy
- Wilkinson, Margaret : Coming into mind

Uge 13: Autentisk bevægelse – jungiansk danseterapi som en vej til Selvet:

At bevæge sig og blive bevæget.

Undervisningen er en introduktion til den danseterapeutiske metode ”Autentisk bevægelse”, som også kaldes ”Movement-in-depth” og ”Kroppens tao”.

Autentisk bevægelse blev udviklet i 1960'erne af den amerikanske jungianske danseterapeut Mary Whitehouse, som integrerede Carl Gustav Jungs terapeutiske metode ”Aktiv imagination” med den østrig-ungarske danser, filosof og multikunstner Rudolf van Labans tilgang til fri dans og kreativ bevægelse.

Autentisk bevægelse er en enkel dybtvirkende proces, som varsomt tillader kroppen at åbne sig for indre impulser og give opmærksomhed til det, der er til stede i bevægelsen og i de stemmelyde, billeder, tanker og følelser, der ledsager bevægelsen.

I processen bliver deltagerne introduceret til de 3 grundlæggende elementer i Autentisk bevægelse. Både indsigt og heling kan opleves gennem bevægearbejdet i sig selv. At reflektere over sin bevægeoplevelse efterfølgende tjener til yderligere at forankre og konsolidere opdagelserne gjort i bevægelse.

Formålet med ”Autentisk bevægelse” er herigennem at fordybe tilliden til egne og andres indre impulser, at befrugte nye kvaliteter af nærvær i livsudfoldelse alene og sammen med andre, samt at forøge værdsættelsen af den brogede mangfoldighed i menneskelig erfaring.

Litteratur:

- Pia Houmark : Artikler : Mary Whitehouse – og autentisk bevægelse.
 - : Isodora Duncan – De bare fødders danserinde.
 - : At danse med livet.
- Chodorow, Joan : Danseterapi og dybdepsykologi
- Lewy, Fran : Dance movement – therapy a healing art.

4.år.

Uge 14: Forsvarsmekanismer:

I denne uge fokuseres der på forsvarsmekanismerne, og den betydning de har for kontaktfeltet. Der vil være fokus på borderline-personligheden, samt den splitting mekanisme som er karakteristisk ved borderline-tilstanden. Begreber som spejling, konfrontation, og holding, vil være de centrale begreber som anvendes i udforskning af kontaktfeltet. Der bruges billeder og bevægelse i træning af kontaktfeltet til en borderline-personlighed. Andre forsvarsmekanismer vil også blive belyst.

Formålet med denne uge er, at træne den studerendes evne til at ”læse” bag om forsvaret for derved at kunne bruge de modoverføringer som måtte opstå i den terapeutiske kontakt mere hensigtsmæssigt.

Litteratur:

- Robbins, Arthur: Therapeutic presence
- Robbins, Arthur: A multi-modal approach to creative arttherapy
- Robbins, Arthur: The artist as therapist

Uge 15: Transformationsprocesser via krop og billeder:

Transformationsprocesserne vil tage udgangspunkt i gamle og dysfunktionelle mønstre, som bliver ved med at dukke op. Der vil blive arbejdet med den symbolske død og genfødsel, som et billede på, at man "kalder" på fortiden med henblik på at omkode de forstyrrende mønstre og dermed prøver at skabe mere nærvær i nuet.

Drømmene prøver uafbrudt at vise vejen til denne "omkodning", og derfor vil en særlig teknik, "drømmeyoga", som involverer arbejdet med sanserne, indgå som et væsentligt led i øvelserne.

Ugens arbejde vil fokusere meget på de kreative processer og på deres sammenhæng med kropslige sansninger. Vi vil også lægge stor vægt på integration af de følelser, man kommer i kontakt med via billede- og kropsarbejde og på omsætning af de individuelle erfaringer i senere kunstterapeutisk arbejde med andre mennesker.

Der vil være træning i billedanalyse ud fra en kunsthistorisk og dybdepsykologisk synsvinkel.

Litteratur:

Stanislav Groff : Den indre rejse 1-4

Uge 16: Billedterapi og terapeutisk træning.

I denne uge vil der blive undervist i praktisk orienteret psykoterapi. Ugen vil indeholde 3 niveauer :

1. psykopatologiens udviklingsfaser,
2. træning i praktisk anvendt psykoterapi,
3. supervision af træningsforløb.

I denne uge vil undervisningen have til hensigt at give den studerende et solidt psykoterapeutisk fundament i forhold til at bruge kunstterapeutiske metoder indenfor behandling og udvikling af personlig identitet. Ugen vil fokusere på jegstøttende metoder samt til forskellen mellem jegstøttende metoder og metoder anvendt i en individuationsproces.

Litteratur :

Schibbye, Annelise, Løvlie : Relationer – et dialektisk perspektiv

Uge 17: Brug af kunstterapi i forhold til den maniske, skizoide og depressive personlighed:

I denne uge vil vi arbejde ud fra en kreativitetsmodel der bygger på tre sider i psyken, den maniske, skizoide og depressive side.

Udgangspunktet er, at vi alle indeholder disse karakteristiske måder at komme til udtryk på, og at sygdom kan defineres som en fastfrysning i en af disse positioner. Kreativitet kan på den anden side defineres som evnen til at bevæge sig frit imellem disse positioner. Det skabende udtryk må f.eks. nødvendigvis indeholde den maniske position, hvor man så at sige "taber" sig selv ud i det skabende udtryk. De fleste genkender tilstanden som glædesfuld, intensiv og uskyldig i sit psykologiske fundament. Mens den skizoide tilstand er præget af tvivl, symbolik og muligheder under den efterfølgende mere terapeutiske dialog om billeder der blev skabt i den udtrykkende fase. Den "depressive" tilstand indfinder sig når vi træffer et valg, og dermed siger farvel til de mange flere muligheder som var til stede i den skizoide tilstand.

På kurset vil vi arbejde med at kunne bruge disse 3 grundholdninger i et dynamisk forhold i mødet med klienter, afhængigt af hvilket ståsted klienten og terapeuten selv har i sit udgangspunkt.

Vi vil arbejde med overførings og mod-overførings problematikker i terapeutiske processer.

En stor del af undervisningen består i supervision af terapeuttræning.

Litteratur:

Ehrenzweig, Anton:

The hidden order of art

Bang, Susanne:

Rørt, ramt og rystet

Cashdan, Sheldon:

Oblect relations therapy

Litteraturlisten kan suppleres under kursusugerne, og vil løbende blive opdateret.

Der kan forekomme ændringer i kursusmodulernes rækkefølge, afhængigt af koordinering af undervisere. Alle undervisere ved uddannelsen indgår i andre fagmiljøer end Institutets, hvilket er med til at sikre en kreativ faglig udvikling blandt underviserne. Se nærmere under afsnittet om ”gæstelærere”.

Der afholdes et lærermøde en gang om året, hvilket har til formål at skabe gensidig inspiration og information.

Der afholdes individuelle møder med undervisere under hver af underviserens kursusuger.

Ad 5.

Hvis den samlede kursusperiode på 6 år overskrides, kan der søges dispensation i tilfælde af:

- Sygdom med lægeerklæring
- Barsel

Ad 6 og 7.: Kunstterapeut uddannelsen varer i alt 17 uger og har sammenlagt 960 timer. Disse fordeles således:

Fagets / emneområdets betegnelse	Fagets års-normering i timer	Fagets kategori:
1. Udviklingspsykologi og familiesamspil	270 timer 160 timer teori og metode i forb. med færdighedstræning	85 timer egenterapi / selvrefleksion 25 timer supervision
2. Kommunikationsmønstre og modeller færdighedstræning	230 timer	60 timer egenterapi / selvrefleksion 110 timer teori og metode i forb. med 40 timer supervision 20 timer færdighedstræning
3. Kunstterapeutiske metoder i terapeutiske processer færdighedstræning	230 timer	25 timer egenterapi / selvrefleksion 135 timer teori og metode i forb. med 45 timer supervision 25 timer færdighedstræning
4. Terapeuttræning og supervision af færdighedstræning færdigheder individuelt og i gruppe	230 timer	70 timer teori og metode i forb. med 120 timer supervision 40 timer færdighedstræning

1 Studietime svarer til 45 minutter.

Egenterapi : Der kræves mindst 25 timers egenterapi udover den egenterapi i gruppe som er en del af uddannelsen.

Praktik:

Praktikforløbet tilrettelægges individuelt.

Praktikken sker i samarbejde med Institutet, og ligger på uddannelsens 4.år.

Institutet administrerer, at 4.årsstuderende har mulighed for at lave kunstterapi med mennesker udenfor uddannelsesinstitutionen, eller for yngre studerende under supervision af færdiguddannede kunstterapeuter.

Denne praksis ligger på skolen.

Institutet tilbyder 4.årsstuderende at deltage sammen med en underviser på kursusuger som praktikant i kursusugen, og med mulighed for overordnede refleksioner sammen med underviseren.

Praktikperioden skal indeholde mindst 25 timers træningsterapi udover den færdighedstræning der indgår på uddannelsen.

Den studerende skal modtage mindst 15 timers supervision, ud over den supervision der indgår som en del af uddannelsen.

Extern supervision skal varetages af en dertil godkendt psykoterapeut, som instituttet kan henvise til.

Der udarbejdes en selvstændig praktikrapport efter praktikperioden.

I forlængelse af praktikrapporten evalueres den studerendes terapeutiske færdigheder igennem en individuel samtale om forløbet.

Derved kan vi sikre udviklingen af den studerendes forhold til anvendelsen af teori og metode i et praktisk psykoterapeutisk arbejde, samt være med til at skabe en individuel studieplan for den enkelte i det videre forløb.

På 2.modul, hvor terapeuttræning prioriteres højt, sker en tilsvarende løbende evaluering af den studerendes terapeutiske kompetence, ved brug af observation og supervision af terapeutiske færdigheder.

Rapporter : Der afleveres i alt 14 rapporter løbende under uddannelsen. Se nærmere under punkt 6: Eksamen /evaluering.

Speciale består af et afsluttede selvvalgt emne og må indeholde 40-50 sider.

Det skal være et speciale i kunstterapi, og bør derfor indeholde :

- almen kreativitetspsykologi
- praktisk anvendt kunstterapi,
- fordybelse i et emne med særlig relevans for kunstterapi.

Den studerende kan modtage vejledning til udfærdigelse af speciale efter behov.

Det afleveres i slutningen eller efter afslutningen af 2. modul, og forud for den afsluttende eksamen, hvor specialet fremlægges som en del af eksaminationen.

Kriterium 4: Underviserne

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsens underviser i færdighedstræning en psykoterapeutuddannelse af minimum 4 års varighed og praktisk erfaring af minimum 4-5 års varighed inden for det terapiområde, der undervises i?	Ja	Dokumentation fremvist
2.	Har uddannelsens supplerende undervisere en relevant lang videregående uddannelse?	Ja	Foregår individuelt og efter behov
3.	Har uddannelsen en praksisdokumentation?	Ja	
4.	Kan uddannelsen dokumentere undervisernes formidlingskompetencer?	Ja	Der gennemføres løbende evalueringer
5.	Har uddannelsen ansættelseskontrakter på alle undervisere?	Ja	Dokumentation fremvist
6.	Har uddannelsen planer for faglig udvikling af faste undervisere?	Ja	Det vil fremover blive drøftet på årligt fagligt møde

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens undervisere opfylder kvalitetskriteriet.

Begrundelse

Ad 1-4.

Uddannelsesleder :

Vibeke Skov er aut.cand.psyk., medl. DPF, forfatter og glaskunstner. Hun har grundlagt uddannelsen og arbejder som leder og underviser på uddannelsen. Har skrevet flere bøger om kunstterapi.

Andre fagmiljøer :

Har igennem en årrække undervist på Niarte, som er en svensk kunstterapeutuddannelse, samt på Symbolon, som er en anden svensk kunstterapirelateret uddannelsesinstitution.

Underviser som foredragsholder /workshopleder i mange forskellige sammenhænge. Bl.a. i samarbejde med innovationsvirksomheden NyX, hvor hun har haft samarbejde med erhvervsvirksomheder.

Gæstelærere

Inge Nygaard er musikterapeut og professor på kandidat-uddannelsen i musikterapi på Ålborg universitet. Klinikleder på Ålborg psykiatriske hospital. Underviser ved kunstterapeut uddannelsen siden 1990. Forfatter til flere fagbøger om musikterapi.

Andre fagmiljøer : Inge Nygaard har været med til at starte musikterapeutuddannelsen på ålborg universitetscenter for 25 år siden, og har haft samarbejde med psykiatrien i Ålborg igennem en række år.

Trevor Jeavons er uddannet billedkunstner, senior art therapist M.A., Dip., Ed., A.th., N.D.D., R.A.Th. Arbejder i Milton Keynes, UK, som kunstterapeut på en psykiatrisk afdeling for børn og unge. Gæstelærer på kunstterapeut uddannelsen siden 1990. Jazzpianist og medlem af ”Blue Jam”.

Andre fagmiljøer : Trevor Jeavons har arbejdet i et team af behandlere på en børnepsykiatrisk klinik i Milton Keynes igennem mange år, og har derigennem opbygget et tæt samarbejde med den etablerede psykiatri i England.

Hellen Lassen er mag.art. i kunsthistorie og billedkunstner. Hun har været underviser på kunstterapeut uddannelsen siden 1990.

Andre fagmiljøer : Hellen Lassen har igennem sine mange rejser til Indien haft samarbejde med mange forskellige behandlere og udviklingsmiljøer.

Arthur Robbins er professor i psykologi, forfatter til utallige bøger om kunstterapi, og har grundlagt kunstterapeutuddannelsen på Pratt universitetet i New York. Har psykoanalytisk praksis i N.Y.

Han har undervist på uddannelsen siden 1990.

Andre fagmiljøer : Arthur Robbins har som pioner indenfor arttherapy i USA , og som med-grundlægger af Prattinstituttet i New York, været aktiv indenfor kunstterapiens faglige udvikling igennem et langt liv. Han har undervist i Italien, Norge, Sveits, Sverige og Danmark på div. Kunstterapeutuddannelser igennem de sidste 22 år.

Sandra Robbins er co-terapeut til Arthur Robbins og arbejder med bevægelse. Hun har undervist sammen med Arthur Robbins siden 1990.

Sissel Kristianne Bøhn Certificeret psykodramaterapeut ved Norsk Psykodrama Institut. Medlem af European Association of Psychotherapy. Efteruddannelse i psykodynamisk kropsterapi. Tidligere uddannet socialpædagog med klinisk kompetence i gruppeterapi. Har egen praksis med terapigrupper, kurser og individuelle konsultationer. Hun har undervist på uddannelsen siden 2001.

Andre fagmiljøer : Sissel Kristianne Bøhn underviser som freelance psykodramaterapeut i mange lande, bl.a. Spanien og Norge.

Alex Kastrup Nielsen er Kunst- og Gestaltterapeut. Han er leder og psykoterapeut i TUBA, som tilbyder individuel- og gruppeterapi til unge, der er vokset op i familier med alkoholproblemer.

Han har undervist på uddannelsen siden 1998.

Andre fagmiljøer : Alex Kastrup Nielsen indgår i et tværfagligt samarbejde på Tuba.

Lene Vilslev er seminarielektor og eksamineret kunstterapeut, og har undervist på uddannelsen siden 1997. Hun er også rapportvejleder på uddannelsen.

Andre fagmiljøer : Lene Vilslev arbejder som seminarielektor på Esbjerg socialpædagogiske seminarium, og indgår her i et bredt tværfagligt samarbejde.

Pia Houmark er uddannet sygeplejerske og kandidat (cand. Scient.) i humanistisk samfundsvidenskabelig idræt. Danseterapeutisk postgraduate-grad som aut. Laban bevægelsesanalytiker CMA fra Institute of movement studies New York. Uddannet organisk psykoterapeut D.I.G. medlem af psykoterapeutforeningen i DK.

Andre fagmiljøer : Pia Houmark har igennem sin private praksis kontakt med andre fagmiljøer.

Karin Shola von Daler: har en M.A. i counseling Psychology og expressive arts Therapy fra California Institute of integral studies. Hun er registered expressive arts Therapist ved IEATA, licensed marriage and family therapist og NLP Master practitioner. Medudvikler af mindfulness-baseret kunstterapeutisk metode.

Andre fagmiljøer : Karin Shola von Daler har i kraft af sin amerikanske uddannelse international berøring med det kunstterapeutiske fagmiljø.

Anita Roten : dipl.kunstterapeut, grundfag psykologi ved NTNU, TCM.akupunktur og urtemedicin / Trondheim naturmedicinske akademi, Har arbejdet som miljøterapeut for unge rusmisbrugere i en årrække.

Andre fagmiljøer : Anita Roten har arbejdet i et team af behandlere igennem en årrække

Oplægsholder :

Annie Sønnichsen : uddannet psykoterapeut og bodydynamic analytiker og socialrådgiver, medlem af dpf. Har været privatpraktiserende siden 1990.

Jørgen Bertelsen er analytisk terapeut og har udviklet metoden om brugen af fotocollage i forhold til udforskning af familiestemninger. Han har undervist på uddannelsen siden 1995.

Praktiske funktioner ved uddannelsen :

Tara Betina Elle : Kunstterapeut med en videreuddannelse i psykodynamisk kropsterapi. Uddannet billedkunstner og kunsthåndværker fra Århus kunstakademi. Voksenunderviser. Hun er rapportvejleder på uddannelsen.

Annette Friborg: eksamineret kunstterapeut, uddannet musik og billedkunst-lærer. Hun er medejer af behandlingsstedet ”Takærgaard”, og bruger kunstterapien i behandlingen af de unge, der har en fortid i stofmisbrug og kriminalitet. Hun har egen kunstterapeutisk praksis, laver kurser i livshistorieskrivning, og er tilknyttet flere institutioner i landet. Hun arbejder som rapportvejleder på uddannelsen.

Undervisernes CV, undervisningserfaringer, lønforhold m.m. ligger på skolens kontor til fremvisning.:

Ad 6:

Fremadrettet vil der blive afholdt årlige fagmøder hvor samtlige lærere inviteres og hvor bl.a. evalueringer og behov for fremtidig kompetenceudvikling vil blive drøftet.

Kriterium 5: Undervisningsformer

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen beskrevet deres undervisningsformer og begrundet valget heraf?	Ja	se hjemmeside www.kunstterapi.dk
2.	Er der overensstemmelse mellem uddannelsens formål og undervisningsmetoder?	Ja	Vurderet på grundlag af beskrivelse og observation.

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens undervisningsformer opfylder kvalitetskriterierne.

Begrundelse

Ad a+b

Beskrivelse af Undervisningsform:

Undervisningsformen er psykodynamisk i sin fællesnævner, og indeholder en vekslen mellem erfaringer, refleksioner og teoretisk almen viden.

Formidling af teori sker i form af overbygning på praktiske oplæg / øvelser og foredrag.

Fælles for al undervisning er følgende dagsrytme :

- 30 minutters opmærksomhedstræning / stilhed hver morgen
- Oplæg til drømmearbejde, drømmearbejde i plenum eller mindre grupper,
- Oplæg til en kreativ proces,
- Den studerende arbejder kreativt på egen hånd,
- De kreative arbejder bliver brugt i relation til psykoterapeutisk færdighedstræning,
- Oplevelser deles i plenum eller i mindre grupper,
- Oplevelser relateres til alment stof, som teori, myter, m.m.
- Der undervises i teori baseret på dagens erfaringer.

Undervisningsformen omfatter en vekslen mellem metode, praksis og teori. Samt mellem individuelle processer og almen viden. Derved sikres, at den studerende opnår :

- et autentisk oplevet grundlag for senere terapeutisk arbejde med andre,
- en erfaring af sammenhæng mellem personlige oplevelser og almen teoretisk viden,
- en sprogliggørelse og refleksion af psykologiske processer,
- en erfaring af fællesskab i forbindelse med deling af egne oplevelser.

Der er en fast underviser på kursets første 6 dage, mens den sidste halve dag varetages af en gruppeterapeut.

Det vil være den samme gruppeterapeut som er tilknyttet en gruppe igennem hele uddannelsen, således at der bliver en sammenhæng og tillid til at bringe evt. konflikter på banen.

Gruppelederens formål er:

- at løse eventuelle konflikter mellem de studerende, som kan være opstået i løbet af kursusugen,
- at undervise i gruppedynamik og projektioner i gruppe.
- at formidle teori som supplerer ugens kursusforløb ved at sætte ugen i relation til uddannelsens jungianske værdigrundlag.
- At stimulere til refleksioner omkring læringsprocessen set i forhold til uddannelsen som helhed.

Der er som hovedregel et foredrag en aften i løbet af en kursusuge.

Undervisningsformen bygger på internatmodellen, hvor eleverne bor på skolen under kursusugerne. Det anses for at være en vigtig faktor med hensyn til den fordybelse, kreativitet og tryghed, som en gruppe udvikler igennem uddannelsen. Samværet støtter samtidig evnen til at fokusere, fordi de daglige afbrydelser og forstyrrelser udelukkes i den pågældende uge.

Vores undervisningsformer kan sammenfattes i forhold til formålet med uddannelsen samt uddannelsens værdigrundlag på følgende måde :

Værdigrundlaget bygger på den opfattelse, at det hele menneske er defineret ud fra sin individualitet, og at den kreative identitet udvikles igennem et dialektisk samspil mellem individ og samfund, og på det personlige plan, mellem hoved og krop. Undervisningsformen er derfor tilrettelagt ud fra denne grundforståelse og som en vekslen mellem :

1. Teori – metode – erfaring
Eller som en vekslen mellem
2. Metode – erfaring – teori,
eller som en vekslen mellem
3. Erfaring – metode – teori

Valget af undervisningsmetode afhænger af formålet med undervisningen :

- Hvis formålet er at indlære teoretiske modeller, er den første struktur en hensigtsmæssig undervisningsmetode, fordi stoffet filtreres igennem den studerendes erfaringsgrundlag, hvilket er med til at forankre det teoretiske stof i henhold til en praksis-anvendelse.
- Hvis formålet er at indlære metodemæssige indfaldsvinkler til kunstterapeutiske processer, er den anden struktur hensigtsmæssig, fordi vægten da i givet fald lægges på metoderne, samt metodernes egnethed i forhold til et personligt udgangspunkt. Som et naturligt led i en uddannelsessituation skabes den teoretiske overbygning på de erfaringer som de pågældende metoder fremkalder hos den studerende.
- Hvis formålet er at undervise i brugen af kunstterapeutiske metoder i psykoterapeutisk behandling er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i den aktuelle personlige problematik, og igennem den kunstterapeutiske metode at nå til en erkendelse og forløsning af det pågældende problem.

Disse tre undervisningsformer kan sidestilles med kunstterapiens anvendelsesmuligheder som værende indenfor henholdsvis det uddannelsesmæssige, det pædagogiske, samt det terapeutisk / selvudviklende.

Kriterium 6: Eksamen/prøve/evaluering

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Er der minimum 4 eksaminer/prøver samt en afsluttende eksamen indlagt i uddannelsen?	Ja, i alt 6	se nedenstående
2.	Evalueres de studerende løbende?	Ja	Gennem rapporter og prøver - gennemset på dialogmødet
3.	Bedømmer uddannelsen årligt de studerendes terapeutiske evner, og står det i studiebeskrivelsen?	Ja	se nedenstående
4.	Har uddannelsen beskrevet deres eksamensformer og begrundet valget heraf?	Ja	se hjemmeside
5.	Er der overensstemmelse mellem uddannelsens formål og eksamensformer?	Ja	se nedenstående
6.	Er minimum 1/3 af vores eksaminer eksternt bedømt?	Ja	2 prøver gennemføres med eksternt censor
7.	Bedømmes den afsluttende eksamen efter tidens officielle karakterskala, og får de studerende et bevis herpå?	Ja, de 2 afsluttende	

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens eksaminer, prøver og evalueringer opfylder kriteriet.

Begrundelse

Ad 1-4

Samlet set er der 6 prøver under uddannelsen, hvoraf de sidste 2 er eksternt bedømt. Derudover er der mindst 2 prøver af praktisk karakter på 2.modul, hvor den studerende arbejder terapeutisk med en anden under supervision.

Alle eksaminer bedømmes af en vejleder/eksaminator samt en intern eller eksternt censor. De to afsluttende eksaminerne bedømmes af eksterne censorer.

Uddannelsens evaluering af elevernes personlige og faglige udvikling foregår som følger:

- I løbet af det 1.år er der 3 individuelle evalueringer/ vejledninger sammen med rapportvejleder, hvoraf den sidste rapport skal dokumentere den studerendes faglige niveau og udvikling igennem det 1.studieår. Denne rapport indgår som en eksamensopgave /prøve efter det 1.år.
- I løbet af det 2. år er der 4 individuelle evalueringer / vejledninger sammen med rapportvejleder, samt en faglig evaluering / prøve sammen med uddannelsesleder. Her indgår den sidste rapport som en eksamen/ prøve i den studerendes teoretiske og praktiske niveau og udvikling igennem det 2.års studie. Denne prøve har til formål at afklare den studerendes egnethed til fortsat studie.

- I løbet af 3. år er der 3 individuelle evalueringer / vejledninger sammen med rapportvejlederen.
Sidste rapport fungerer som en eksamen /prøve i den studerendes teoretiske og praktiske udvikling.
- I løbet af 4.år er der 4 rapportvejledninger / vejledninger, samt 1 faglig evaluering med uddannelsesleder.
- Derudover er der to afsluttende eksaminer efter aflevering af specialet og afløsning af praktik.

Ad 5-6:

De 2 afsluttende eksaminer vil være med eksterne censorer, og vil blive vurderet efter 12-talsskalaen.

Formålet med disse censureringer er, at kunne vurdere og kvalitetssikre den studerendes udvikling af terapeutisk kompetence i forhold til de objektivt givne kriterier, samt at sikre et etisk ansvarligt psykoterapeutisk niveau.

Kriterium 7: Eksterne censorer

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen planlagt, hvem der indgår i deres censorkorps?	Ja	Dokumentation fremlagt
2.	Har uddannelsens censorer som minimum en uddannelse og erhvervsbaggrund på niveau med underviseren i det pågældende fag?	Ja	Dokumentation fremlagt og godkendt på dialogmødet

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens eksterne censorer opfylder kriteriet.

Begrundelse

Vi har 2 fasttilknyttede censorer på Instituttet . Det er :
Kate Hansen, Kastanievej 2, Buresø 3550, Slangerup,
Ilse Kjær, Bjertrup Skovvej 7, Adslev, 8362 Hørning

Efter hver eksamination med ekstern censor udleveres følgende spørgeskema til den eksterne censor. Dette har til formål at fastholde en løbende opdatering af det faglige niveau, samt at fungere som omdrejningspunkt i den afsluttende evalueringssamtale mellem uddannelsesleder og censor.

Kriterium 8: Fysiske faciliteter

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Kan uddannelsen gennemføre relevant undervisning i deres lokaler?	Ja	Rundvisning
2.	På hvilken måde understøtter vores fysiske faciliteter undervisningen?	Ja	Egne og særdeles velegnede lokaler

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens fysiske faciliteter opfylder kvalitetskriteriet.

Begrundelse

Det er et tidligere plejehjem, hvortil vi har fået bygget et stort pyramiderum til størstedelen af vores undervisning. Der er plads til ca. 60 mennesker. Derudover har vi et mindre grupperum med plads til ca. 14, et mindre atelier med plads til ca. 14, samt et udendørs atelier med plads til 20.

Der er i alt 45 sengepladser på skolen, fordelt på 25 værelser. På 10 af værelserne er der bad og toilet, på 11 af værelserne er der toilet og fælles badeværelser, og på 1.salens 4 værelser er der et fælles badeværelse. Det betyder at vi kan tilbyde de fleste elever eneværelser i forbindelse med kursusperioderne. Da vi har fuld forplejning under kurserne forefindes køkken og spisestue med dertil hørende faciliteter. Der er fuld kælder under skolen, som vi påtænker at indrette til keramik og smedeværksted.

Der er indrettet et bibliotek med faglitteratur, samt en pc med netforbindelse til fri afbenyttelse. Der forefindes lysbilledapparat, video og DVD udstyr, tv, samt overhead apparat. Derudover har vi et klinikrum med mulighed for individuel terapi.

Skolen ligger ved siden af Gadbjerg kirke, som vi kan bruge til koncertarrangementer i forbindelse med seminarer. Haven omkring skolen er ugenert og lukket til naboer og støjfri i forhold til trafik. Der er gode busforbindelser til Vejle og Give, og bussen holder udenfor døren. Billund lufthavn ligger 14 km fra skolen.

Kriterium 9: Intern kvalitetssikring

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen en intern kvalitetssikrings-ordning?	Ja	Der gennemføres evaluering af samtlige kursusuger
2.	Har uddannelsen systematisk kontakt med relevante fagmiljøer?	Ja	Se nedenstående
3.	Får uddannelsen systematiske tilbagemeldinger fra relevante fagmiljøer?	Ja	Se nedenstående
4.	Medvirker de eksterne censorer i uddannelsens kvalitetssikring	Ja	Se nedenstående

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens interne kvalitetssikring opfylder kriteriet.

Begrundelse**Ad a: Etableret interne kvalitetsordninger**

Uddannelsen bruger evalueringsskemaerne til følgende:

- Opdatering af uddannelsens faglige og udviklingsmæssige relevans. Hvis underviserne får bemærkninger som ikke fremkom under kursusugen, og som antyder usagte og ufærdige oplevelser for den studerende, diskuteres disse med uddannelsesleder med henblik på at færdiggøre situationer, og/ eller der tages kontakt med den studerende for yderligere uddybning. Dette for at sikre et trygt udviklingsmiljø, hvor alle involverede parter kommer til udtryk, samt for at sikre, at påbegyndte processer afsluttes på en god nok måde.
- Information fra de studerende vedr. underviserens kontaktmæssige og fagspecifikke relevans i sammenhæng med uddannelsen som helhed.
- Til løbende korrektioner af undervisere, kursussted, kontor og ledelses-funktioner.

Ad b:

Kontakten til relevante fagmiljøer sker i form af:

- De fleste af vores undervisere er medlem af en eller anden faglig sammenslutning afhængig af deres psykoteraeutiske bagland, og deltager som sådan aktivt i den almene udvikling af psykoteraeutens teori og praksis.
- Alle undervisere mødes en dag om året for at udveksle psykoteraeutisk viden og inspiration, samt for at opdatere uddannelsens faglighed og kvalitet og for at afgrænse de forskellige underviseres fagområde og undervisningsfelt.
- Alle undervisere underviser også andre steder, og indgår som sådan i andre fagmiljøer
- Diskussioner med censorer vedr. det faglige niveau og i forhold til andre fagmiljøer
- Afholdelse af seminar hvert 2.år, med henblik på at demonstrere, informere samt diskutere kunstterapiens udvikling i Danmark. Til seminarer inviteres altid undervisere fra andre kunstterapeutiske fagmiljøer især fra England og USA.
- Vedligeholdelse af fagligt niveau igennem løbende supervision.
- Se afsnittet "undervisere", hvor mere specifikke fagmiljøer præsenteres i forbindelse med hver enkelt underviser.

Ad c:

Efter hver eksamination med ekstern censor udleveres et spørgeskema til den eksterne censor. Dette har til formål at fastholde en løbende opdatering af det faglige niveau, samt at fungere som omdrejningspunkt i den afsluttende evalueringssamtale mellem uddannelsesleder og censor.

Kriterium 10: Registrering af de studerende

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen registreret antallet af ansøgere og optagne studerende?	Ja	Dokumentation fremlagt på dialogmødet
2.	Har uddannelsen oversigter over frafaldsprocent, gennemsnitlig studietid samt begrundelser for dispensationer?	Ja	Dokumentation fremlagt på dialogmødet

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens registrering af de studerende opfylder kriteriet.

Begrundelse

Ad. 1: Antal af ansøgere, optagne samt samlet antal studerende

Uddannelsen har registreret optagne ansøgere og det samlede antal studerende på uddannelsen. Dokumentation fremlagt.

Ad 2: Uddannelsen har fremlagt de skemaer der benyttes til at give oversigt over de enkelte studerende i forhold til status, studietid, evt. orlov og frafald.

I forbindelse med evalueringen har uddannelsen indført, at der fremover sker en skriftlig opsamling af individuelle møder med studerende, der søger dispensation f.eks. for optagelse eller forlængelse af studie med begrundelse for beslutning.

Kriterium 11: Organisation og ledelse

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen en juridisk ansvarlig leder?	Ja	Uddannelsesleder er Vibeke Skov.
2.	Har uddannelsen beskrevet instituttets organisatoriske og ledelsesmæssige forhold, herunder kompetencefordelingen?	Ja	se nedenstående
3.	Har uddannelsen en person tilknyttet, som varetager den administrative funktion?	Ja	se nedenstående
4.	Har uddannelsen en studie- og erhvervsvejleder?	Ja	se nedenstående
5.	Har uddannelsens uddannelsesansvarlig en psykoterapeutisk uddannelse af minimum 4 år samt længerevarende (min. 2 år) erfaring som supervisor og som eksaminator/censor?	Ja	se nedenstående
6.	Har uddannelsen nedsat et kursusråd?	Ja	se nedenstående.

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens beskrivelse af organisation og ledelse opfylder kvalitetskriteriet.

Begrundelse

Ad a-c:

Institut for kunstterapi ledes og ejes af Vibeke Skov. Hun har ansvar for:

- Uddannelsens struktur, indhold og undervisere,
- Underviser på uddannelsen,
- Supervision/ faglig evalueringsmøder med undervisere og elever,
- Ansvarlig for uddannelsens kvalitetsniveau,
- Specialevejleder,
- Examinator sammen med ekstern censor,
- Samarbejde med censor omkring kvalitetsniveau,
- Økonomisk ansvarlig for uddannelse og kursussted,

På kontoret er Jane Blirup ansat som funktionær. Hun varetager:

- I korrespondance med elever, undervisere og institutioner,
- Passer telefon,
- Bogholderi og regnskab inden det sendes til revisor,
- Indskrivning af nye studerende,
- Kursusplanlægning i samarbejde med uddannelsesleder,
- Overordnet ansvar for kursusstedets løbende vedligeholdelse,
- Kontakt med elever under kursusperioderne vedr. alt praktisk,
- Sørger for bestilling af bøger til vores boghandel,
- Organiserer værelsesfordeling forud for elevernes ankomst

På kursusstedet er Ulla Fobian ansat som kok og økonoma. Hun varetager:

- al indkøb af mad,
- planlægning og madlavning,

Ad d:

Lene Vilslev er ansat som specialevejleder, studie - erhvervsvejleder samt praktikvejleder.

Ad e:

Vibeke Skov, som ejer Institut for Kunstterapi er også uddannelsesansvarlig for den 4 årige uddannelse til kunstterapeut. Vibeke Skov er uddannet Cand. psyk og har

Ad f:

Der er nedsat et kursusråd med en repræsentant for hvert uddannelseshold, uddannelseslederen, samt en underviser.

Kursusrådets opgave er:

- At opsamle og evaluere det forgangne kursusår,
- At inspirere og diskutere uddannelsens indhold og struktur,
- At vurdere og opsamle muligheder for praktikafløsning forskellige steder i landet,
- At sidestille uddannelsens indholdsmæssige struktur med samfundsmæssige forhold og forandringer.
- Samarbejde med FAK (foreningen af kunstterapeuter), med henblik på at bevare og udvikle kontakten til andre fagmiljøer i arbejdet på at etablere kunstterapien i samfundet.

Kriterium 12: Økonomi

Spørgsmål		Lever op til	Dokumentation
1.	Har uddannelsen udarbejdet budget for det kommende uddannelsesår?	Ja	Dokumentation fremlagt
2.	Har uddannelsen årlige regnskaber, der er påtegnede af en revisor?	Ja	Dokumentation fremlagt

Kriteriet er opfyldt

Uddannelsens økonomi og regnskab opfylder kriteriet.

Begrundelse

Seneste regnskab og budget for kommende år er fremlagt, og det er konstateret, at det er påtegnet af revisor fra Dansk Revision i Odense..

Bilag

Der er ingen specifikke bilag udover de bilag der linkes direkte til eller som er indarbejdet i denne evalueringsrapport. Alle fremsendte bilag til selvevalueringen er gennemgået og understøtter de argumenter og kriterier de er sat i forhold til.

Indstilling til følgegruppen

Instituttet ses at leve op til alle krav og forventninger i forhold til kriterierne. Derfor vil det umiddelbart være følgegruppens opgave at vurdere om det indholdsmæssige lever op til de angivne kriterier, samt om der er overensstemmelse mellem uddannelsens undervisningsformer og formål.

Følgegruppen har specielt fokuseret på dokumentation vedr.:

- Kriterium 3: Uddannelsens struktur og indhold. Med særligt henblik på om der leves op til kriteriets krav, og om der er sammenhæng mellem formål, etik og indhold.
- Kriterium 6: Eksamen/prøve/evaluering

Reflektors evaluering af processen

Institut for Kunstterapi har overholdt evalueringsprocessens tids - og indholdsramme og har udarbejdet en grundig selvevaluering som opfylder de vejledende kriterier. Der har ved møderne været deltagelse af ledelse, undervisere og studerende.

Uddannelsens evaluering af processen

Uddannelsen har evalueret Reflektor og generelt været tilfredse med processen og resultatet af evalueringen.